

Scenariusz 10

I. TEMAT LEKCJI:

Władza ustawodawcza, czyli kto tworzy prawo

II. ZAŁOŻENIA METODYCZNE:

Tematyka lekcji dotyczy podręcznika *Wiedza o społeczeństwie, część I. Podręcznik dla gimnazjum* Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON, dział *Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej*, rozdział *Władza ustawodawcza, czyli kto tworzy prawo*.

1. Cele edukacyjne

kształcenia:

- poznanie i rozumienie pojęć: „ordynacja wyborcza”, „zgromadzenie narodowe”, „kadencja”, „mandat poselski”, „interpelacja poselska”, „immunitet”,
- poznanie zadań i struktury organizacyjnej Sejmu i Senatu,
- określanie roli, jaką odgrywa w parlamencie opozycja i koalicja;

umiejętności:

- kształcenie umiejętności przedstawiania danych w formie schematu,
- określanie podobieństw i różnic pomiędzy ordynacją wyborczą do Sejmu i Senatu;

wychowawcze:

- kształtowanie postawy przestrzegania prawa w codziennym życiu.

2. Metody pracy

- wykład problemowy,
- praca z tekstem.

3. Środki dydaktyczne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- foliogram – jak powstaje ustawa,
- test typu „prawda–fałsz”,
- foliogram przedstawiający strukturę Sejmu i Senatu.

III. TOK LEKCJI

Część wprowadzająca

Czynności nauczyciela i uczniów	Metody	Środki dydaktyczne	Wskazówki	Cele	Czas pracy
<p>Nauczyciel wprowadza uczniów do tematu, zadając uczniom pytanie: <i>Czy prawo (przepisy prawne) to dolegliwość, czy konieczność?</i></p> <p>Uczniowie uzasadniają swoje stanowisko, podając opis sytuacji, w której nie istniałoby prawo. Podają także przykłady różnych aktów prawnych.</p> <p>Nauczyciel sprawdza wiadomości uczniów dotyczące funkcjonowania parlamentu w Polsce.</p>	– wykład problemowy	– załącznik nr 3	Nauczyciel odwołuje się do hierarchii aktów prawnych omawianych na wcześniejszych zajęciach, przypominając, że najważniejszym aktem prawnym, ustawą zasadniczą jest Konstytucja RP. Nauczyciel porządkuje informacje podawane przez uczniów.	– kształcenie umiejętności dokonywania uargumentowanej oceny	9 min

Część realizacyjna

Czynności nauczyciela i uczniów	Metody	Środki dydaktyczne	Wskazówki	Cele	Czas pracy
<p>Nauczyciel prosi uczniów o odwołanie się do tekstu Konstytucji RP (rozdział IV, art. 95– 101) i zaznaczenie fragmentów dotyczących struktury i funkcjonowania Sejmu (jedna grupa uczniów) i Senatu (druga grupa uczniów).</p>	– praca z tekstem	– Konstytucja RP	Ważne jest, aby nie prezentować naprzemienne wyszukiwanie informacji, a najpierw te, które dotyczą Sejmu, później te, które dotyczą Senatu.	– kształcenie umiejętności wyszukiwania w tekście informacji na wskazany temat	6 min
<p>Nauczyciel omawia z uczniami zasady ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Uczniowie podają podobieństwa i różnice, a następnie zapisują w zeszytach.</p>	– wykład problemowy		Notatkę można sporządzić w tabeli, wówczas jest bardziej czytelna dla uczniów (propozycja	– określanie podobieństw i różnic pomiędzy ordynacją wyborczą do Sejmu i Senatu	5 min

Czynności nauczyciela i uczniów	Metody	Środki dydaktyczne	Wskazówki	Cele	Czas pracy
			zapisu tabeli – załącznik nr 1)		
Uczniowie omawiają strukturę oraz zasady funkcjonowania Sejmu, później Senatu. Nauczyciel wyjaśnia znaczenie pojęć i prezentuje foliogram.	– rozmowa kierowana	– foliogram, przedstawiający w schematyczny sposób strukturę Sejmu i Senatu	Nauczyciel w trakcie wypowiedzi uczniów zapisuje na tablicy ważne pojęcia.	– poznanie i zrozumienie pojęć: „czynne i bierne prawo wyborcze”, „ordynacja wyborcza”, „Zgromadzenie Narodowe”, „kadencja”, „mandat poselski”, „interpelacja poselska”, „immunitet”	6 min
Nauczyciel omawia z uczniami funkcje Sejmu i Senatu, a następnie uczniowie zapisują je w tabeli w zeszytach.	– wykład problemowy	– załącznik nr 1		– poznanie funkcji Sejmu i Senatu	5 min
Na podstawie zapisów zawartych w Konstytucji RP oraz dotychczasowych wypowiedzi uczniów, nauczyciel opracowuje z uczniami schemat przedstawiający sposób powstawania ustawy. Po wykonaniu zadania uczniowie sprawdzają poprawność wykonania, porównując je ze wzorem na foliogramie.	– problemowa	– Konstytucja RP – rozsypanka wyrazowa – foliogram	Uczniowie podzieleni są na zespoły czteroosobowe. Każdy zespół otrzymuje w kopercie rozsypankę wyrazową i na podstawie Konstytucji i dotychczasowych informacji układa schemat powstawania ustawy.	– kształcenie umiejętności przedstawiania informacji w formie schematu	10 min

Część podsumowująca

Czynności nauczyciela i uczniów	Metody	Środki dydaktyczne	Wskazówki	Cele	Czas pracy
W podsumowaniu nauczyciel przypomina uczniom najważniejsze zagadnienia omawiane podczas zajęć i prosi uczniów o rozwiązanie krótkiego testu typu „prawda– fałsz”.	– problemowa	– załącznik nr 2 (test typu „prawda –fałsz”)	Ta część lekcji służy sprawdzeniu, na ile uczniowie zapamiętali najważniejsze zagadnienia omawiane na lekcji.	– utrwalenie wiedzy dotyczącej zasad organizacji i funkcjonowania parlamentu	4 min

Praca domowa

Poszukaj w prasie, telewizji lub innych dostępnych źródłach, na przykład w Internecie, informacji dotyczących obrad Sejmu. Jakimi sprawami w obecnym czasie zajmują się posłowie?

Literatura dla nauczyciela:

Strona Sejmu RP – www.sejm.gov.pl

Strona Senatu RP – www.senat.gov.pl

Załącznik nr 1 (propozycja tabelarycznego zapisu notatki)

	Parlament	
	Sejm	Senat
Zasady ordynacji wyborczej		
Funkcje		

Załącznik nr 2 (test typu „prawda–fałsz”) – propozycja

Zaznacz odpowiednio krzyżykiem w rubryce „prawda” lub „fałsz”.

Lp.	Stwierdzenie	Prawda	Falsz
1.	W głosowaniu mogą brać udział wszystkie osoby bez żadnego wyjątku.		
2.	Osoba, która ukończyła 21 lat, może kandydować w wyborach do Sejmu.		
3.	Można wziąć udział w wyborach poprzez wysłanie SMS-a.		
4.	Wybory do Sejmu są większościowe, a do Senatu proporcjonalne.		
5.	Osoby, które mają podstawowe wykształcenie, dysponują 1 głosem, a osoby z wyższym wykształceniem 2 głosami.		
6.	Każdy sam decyduje o tym, na którego kandydata chce oddać głos w wyborach.		
7.	Prezydent RP jest wybierany przez parlament.		
8.	Głosowanie jest tajne.		
9.	Urzednicy państwowi oddają głos poza kolejnością.		
10.	Nieobecność na wyborach wiąże się z karą pieniężną.		

Załącznik nr 3 (foliogram)

